

## **МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ В СІМ'І**

У дитини, котра частіше знайомиться з музикою, більш багатші почуття, вони більше відповідають на почуття і переживання інших людей. Краще, швидше і повніше вбирають в себе все нове, як правило, добре вчаться в школі. Багато дітей дуже емоційні. Вони відчують велику потребу в художніх враженнях, в активній прояві своїх почуттів. Ті, хто зблизька спостерігає життя маленьких дітей, знає з яким натхненням вони співають, танцюють.

Інтерес до музики і музичні здібності виявляються у дітей по різному.

Більшість з них з великим інтересом слухають музику і співають, інші до музики нібито байдужі. Іноді вважають, що такі діти від природи не музичні, в них немає слуху і розвивати його безперспективно. Така точка зору невірна. У кожної дитини можливо розбудити інтерес і любов до музики, розвивати музичний слух та голос. Це підтверджує і життєва практика і наука. Привчати дитину до музики в домашніх умовах потрібно з самого раннього віку. Робити це потрібно різними способами: співати дитині пісні, привчати слухати платівки, музичні записи, дитячі музичні радіо та телепередачі. Якщо є можливість, водити дитину на концерти.

Треба дотримуватись того, щоб діти не просто раділи музиці, а вчилися переживати закладені в цю музику почуття. Треба розмовляти з дитиною, запитувати в неї: яка це музика, весела чи сумна, спокійна чи навпаки, схвильована, що така музика може розповісти? Що під неї хочеться робити? Іноді, не називаючи твір, пропонувати дитині назвати його. Такі питання викликають інтерес дітей до слухання і розвиває їх творчі здібності.

Діти дуже люблять повторно слухати музику, яка їм сподобалась. Іноді доречно загадати загадки: заспівати мелодію без слів і запитати, що це за пісня. Таким чином, дитина непомітно привчається до музики. Внаслідок такої роботи батьки зрозуміють те, що дітей без слуху немає. Є діти, в яких ще музичні здібності не проявилися, і варто допомогти їм розвиватися: більше співати, слухати музику, танцювати. Доцільно створити в сім'ї атмосферу любові до музики, схвалювати потребу дитини проявити себе в музиці. Варто пам'ятати, що це приносить дитині радість і робить її добрішою.

## **ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПСИХІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДИТИНИ**

Музика володіє сильним психологічним впливом на людину. Вона впливає на стан нервової системи (заспокоює, розслаблює чи, навпаки, розбурхує, збуджує), викликає різні емоційні стани (від умиротворення, спокою та гармонії до неспокою, пригніченості чи то агресії).

У зв'язку з цим важливо звернути увагу на те, яку музику слухаєте ви і ваші діти.

Збуджуюча, гучна музика, що виражає агресивний настрій, позбавляє людину (і дорослого, і дитину) стану врівноваженості, спокою, а при

певних умовах (наприклад, на рок-концертах) спонукає до руйнівних дій. Особливо протипоказана така музика гіперзбудливим, розгальмованим дітям зі слабким контролем, тому що вона підсилює прояви негативних властивостей у поведінці дитини.

Спокійна музика, що викликає відчуття радості, спокою, любові, здатна гармонізувати емоційний стан як дорослого, так і маленького слухача, а також розвивати концентрацію уваги.

Музику можна використовувати перед сном, щоб допомогти дитині заспокоїтися і розслабитися. Коли дитина ляже в ліжку, увімкніть спокійну, тиху, мелодійну, м'яку музику і попросіть її закрити очі, уявити себе в лісі, на березі моря, в саду або в будь-якому іншому місці, яке викликає в неї позитивні емоції. Зверніть увагу дитини на те, як розслабляється і відпочиває кожна частина її тіла.

Ще з давніх часів люди помітили, що людський голос і звук взагалі володіють сильним впливом. Так, звук східного духового інструменту Панг вводить змію в стан, подібний гіпнозу. Вібрації людського голосу в одному випадку мають лікувальну дію (що здавна використовувалося народними цілителями), в іншому – заподіює людині шкоди.

Мова людини є найсильнішим чинником впливу, як на оточуючих, так і на того, хто говорить. Наш внутрішній стан, наші думки, ставлення до світу виявляються в змісті промови і в її інтонаційному забарвленні. А те, що ми говоримо і як це вимовляємо, у свою чергу залишає відбиток на психологічному стані слухача, впливає на наші стосунки з ним.

Наприклад, грубий, різкий голос дорослого може викликати у дитини сильний переляк і стан заціпеніння. Постійно роздратований, незадоволений голос породжує у дитини відчуття, що її не люблять і не приймають як особистість. А відмова в чому-небудь, виголошена спокійним, м'яким, співчуваючим голосом, допомагає дитині легше примиритися з незадоволеністю її бажання.

## **РОЛЬ МУЗИКИ У ВСЕБІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ**

Однією з основних цілей сучасного суспільства є формування особистості, що має розвинену духовність, основи якої закладаються ще в дошкільному віці. Важливу роль у духовному становленні особистості відіграє музика. "Пізнання світу почуттів неможливе без розуміння й переживання музики, без глибокої духовної потреби слухати музику і діставати насолоду від неї", - писав В. Сухомлинський. Він же наголошував: "Без музики важко переконати людину, яка вступає в світ, у тому, що людина прекрасна, а це переконання, по суті, є основою емоційної, естетичної, моральної культури".

Музика – могутній засіб всебічного розвитку дитини, формування її духовного світу. Вона розширює її кругозір, знайомить з різноманітними явищами, збагачує почуттями, викликає радісні переживання, сприяє вихованню правильного ставлення до навколишнього світу. Залучення до

**музики активізує сприймання, мислення та мову, сприяє формуванню пізнавальних та емоційно – мотиваційних функцій, розвиває творче мислення, здібності, а також позитивні якості характеру: систематичність, працьовитість, наполегливість у досягненні мети, виховує високий естетичний смак, розвиває музичні здібності, уяву, творчу ініціативу. Вплив музики на формування особистості дитини забезпечується завдяки тісному взаємозв'язку естетичного виховання з моральним, розумовим та фізичним.**